

Ilmastorahaston yhteenveto AFRYn selvityksen tuloksista:

- 1. Vihreässä siirtymässä on kyse ennen kaikkea tarpeesta saada aikaiseksi historiallinen investointiaalto.** McKinsey arvioi globaalisti jopa 3500 miljardin dollarin vuotuisen lisäinvestointitarpeen vuoteen 2050 saakka ja BCG:n mukaan sama summa Pohjoismaissa on noin 29 miljardin euroa. Arviot Suomen vihreän siirtymän rahoitustarpeista vaihtelevat tavoitteiden kunnianhimon, toimialan ja arviointiin käytettyjen määritelmien mukaan 3-8 miljardin euron vuosittaisissa lisäinvestointitarpeissa.
- 2. Ilmastoinvestoinnit ovat investointeja siinä missä muutkin:** niiden toteutumiseen ja tahtiin vaikuttavat samat tekijät kuin muihinkin investointeihin, ml. investointiympäristö kaikkine osatekijöineen (rahoitusmarkkina, regulaatio, verotus, luvitus, osaamisen tarjonta jne). Tämänhetkinen taloustilanne, jossa toistaiseksi yhdistyy korkea inflaatio, nopeasti nousseet korot sekä matala talouskasvu sekä taantumien riski on hyvin haastava suhdannevaihe historiallisen investointiaallon toteutumiselle. Tällä hetkellä läntisen maailman keskuspankit pyrkivät perustelluista syistä hillitsemään kulutusta ja investointeja yleisesti ottaen. Nämä toimet rajoittavat myös vihreän siirtymän investointien toteutumistahtia.
- 3. Suomessa innostusta herättänyt teollinen investointibuumi on toistaiseksi lähinnä teollinen investointiaiebuumi: vain pieni osa ilmoitetuista investoinneista on varmistanut rahoituksensa ja edennyttä toteutusvaiheeseen.** Rahoituksen toteutuminen riippuu rahoituksen saatavuudesta ja ehdoista, jotka ovat yksityisen rahan osalta heikentyneet viime aikoina. Samaan aikaan on kiihtynyt investointitukikilpailu Yhdysvaltojen ja EU-maiden joukossa, mikä vaikuttaa investointien sijoittumiseen niin pitkään kuin toteutuminen tiettyyn maahan varmistuu. Joka tapauksessa on merkittävä edistysaskel Suomelle, että julkaistuja investointiaikeita ja -suunnitelmia on kertynyt täälläkin jo hyvä määrä. Ei ole toteutuneita investointeja ilman niitä edeltäviä aikeita ja suunnitelmia!
- 4. Vihreän siirtymän investointien kriittinen hetki on juuri nyt lähivuosina: rahoitusmarkkinoiden näkökulmasta tavanomainen hidastumissykli osuu epäonnisesti samaan hetkeen, kun vihreitä investointeja tulisi saada toteutumaan nopeasti.**
- 5. Rahoituksen saatavuus ja hinta on noussut keskeiseksi hidasteeksi vihreän siirtymän investointien toteutumistahdille:** sijoittajien alentunut riskinottohalukkuus, kalliimpi raha, vaatimus lyhyemmistä

takaisinmaksuajoista sekä hitaammat ja raskaammat päätöksentekoprosessit ovat vaikeuttaneet vihreän siirtymän hankkeiden rahoitusasemaa. Selvityksen mukaan rahoituskierrokset ovat viivästyneet kauttaaltaan 5-9kk ja rahoitus ilmastoteknologioille on laskenut vuoden 2023 alussa huomattavasti.

- 6. Siirtymän aikapaine edellyttää kärsivällistä rahoitusta** – etenkin riskipitoisempien uusien ilmastoteknologioiden kehitys vaatii kärsivällistä ja riskinsietokyvyltään korkeampaa rahoitusta tasapainottamaan markkinasyklisyyttä
- 7. Tulevien vuosien kehitystä voidaan arvioida eri skenaarioiden kautta: ilmastomuutoksen torjunnan näkökulmasta on keskeistä merkitystä, helpottuuko rahoitusmarkkinoiden tilanne 2H/23 vai merkittävästi myöhemmin.**
- 8. Skenaarioiden vaikutukset ovat erilaisia erityyppisille vihreän siirtymän investoinneille.** Laitosinvestoinnit erityisen herkkiä viivästyksille, digitaaliset ilmastoinvestoinnit toteutuvat helpommin myös haastavassa investointiympäristössä.
- 9. Yhteenveto: Vihreä siirtymä ja siihen liittyvät investoinnit etenevät. Sekä ilmastomuutoksen torjumisen, että investoinneista käytävän kansainvälisen kilpailun näkökulmasta oleellista on, miten investointien toteutumista on mahdollista kiihdyttää huippuunsa. Tällä kiihdytyskaistalla on viime vuosina ollut useita mustia joutsenia, eikä investointien eteneminen ole ollut pelkkää ruusuilla tanssia. Historiallinen investointitarve ja sen toteutuminen vaatii edelleen määrätietoista työtä ja panostuksia.**

LISÄKSI: Selvitys on toteutettu tekoälyavusteisesti. Viime vuosien globaali turbulenssi ja mustat joutsenet ovat muodostaneet vihreän siirtymän investointien toteutumisen kannalta hyvin moniulotteisen ja kompleksin toimintaympäristön. Selvityksessä yhdistettiin algoritmiavusteista datan louhintaa, Ilmistorahaston salkkuyhtiöiden haastatteluja sekä asiantuntemusta monimutkaisen ja moniulotteisen kokonaisuuden keskeisimpien riippuvuussuhteiden havainnollistamiseksi.